

Mestna občina
Ljubljana

Mestna uprava
Oddelek za varstvo okolja
Zarnikova ulica 3, 1000 Ljubljana
t: 01 306 43 00
glavna.pisarna@ljubljana.si, www.ljubljana.si

Številka: 90000-6/2024-47

Datum: 02. 10 2024

Mestna občina Ljubljana
Mestni svet
Mestni trg 1
1000 Ljubljana

Zadeva: Odgovor na pobudo mestne svetnice dr. Jasminke Dedić

V zvezi s svetniško pobudo oz. vprašanjem mestne svetnice dr. Jasminke Dedić, št. 90000-6/2024-25, ki se nanaša na kakovost zraka v Ljubljani in merjenje onesnaženosti zraka, ki ga izvaja EEA, podajamo naslednji odgovor.

Ljubljana si vseskozi prizadeva za visoko kakovost življenja meščank in meščanov. Kar vključuje tudi skrb za zdravo in čisto okolje. Kakovost zraka je danes neprimerno boljša, kot je bila pred desetletji. S številnimi ukrepi tako na področju trajnostne mobilnosti, kot tudi energetike smo dosegli to, da danes vse merilne postaje v večjem delu leta izkazujejo vrednosti posameznih parametrov, ki so skladno z veljavno zakonodajo pod mejnimi vrednostmi. Občasna preseganja delcev PM beležimo v času kurilne sezone, predvsem zaradi individualnih kurišč na obrobju mesta in v primestnih občinah.

Samo nekaj podatkov, ki ilustrirajo zapisano:

Delci PM ₁₀				
Leto	Povprečna letna vrednost (µg/m ³)		Število letnih preseganj	
	Postaja ARSO	Postaja OMS	Postaja ARSO	Postaja OMS
2006	36	52	51	155
2010	30	43	44	74
2015	28	40	43	85
2020	23	29	21	36
2023	20	27	14	22

Postaja ARSO – zaledna postaja, postaja OMS – prometna postaja

Delci PM _{2,5}		
Leto	Povprečna letna vrednost (µg/m ³)	
	Postaja ARSO	Postaja OMS
2006	29	/ (*)
2010	22	/
2015	22	/
2020	16	29
2023	14	27

(*) na postaji OMS pričeli z meritvami PM_{2,5} v letu 2019

Ključno sporočilo je, da se kakovost zraka izboljšuje.

Res je, da lahko stanje še izboljšamo in ga tudi bomo. Z vstopom v Misijo 100 ogljično nevtralnih in pametnih mest do leta 2030 smo pripravili zelo strokovno in ambiciozno t.i. podnebno pogodbo, ki jo sestavljata akcijski načrt razogličanja in investicijski plan in katero je tudi Evropska komisija prepoznala kot zgledno in primer odlične prakse. Ta načrt vključuje predvsem ukrepe na področju energetike in mobilnosti, kar neposredno naslavlja tudi vpliv na kakovost zraka.

V pobudi navajate lestvico Evropske okoljske agencije, ki Ljubljano uvršča na rep lestvice po kakovosti zraka. Primerjava mest temelji zgolj na parametru $PM_{2,5}$, pri čemer lahko ugotovimo številne anomalije glede primerjave podatkov posameznih mest. Nikjer ni jasno razvidno, kakšne so karakteristike merilnih mest, v kakšnem mikro okolju se nahajajo. Pregled na javno dostopnem zemljevidu pa v nekaterih primerih kaže na to, da so lokacije merilnih mest zelo raznolike, tudi v naravnem okolju, na parkovnih površinah, itd. Nekatera mesta imajo več kot 10 merilnih mest, številna pa le eno in še to je pogosto umeščeno v zeleno zaledje. Kar ni primerljivo na primer z Ljubljano, kjer so merilna mesta, tudi zaledna, postavljena v bližino prometnic. Mesta ležijo v različnih okoljih, nekatera ob prevetrenih obalah, druga v kotlinah, tretja z onesnaženjem, ki prihaja iz sosednjih držav (na primer onesnaženje iz Padske nižine, ki prihaja v Slovenijo), itd.

Slovenija je zaradi razgibanega reliefa in lege v zavetrju Alp mnogo bolj obremenjena z regionalnim onesnaženjem zraka (vpliv sosednjih držav) kot na primer severna Evropa. Ilustrativen je podatek, da je na merilnem mestu Iskrba pri Kočevski reki, ki je popolnoma oddaljeno od vseh virov izpustov, povprečna letna vrednost delcev $PM_{2,5}$ $9 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Pavšalno povzemanje uvrstitve mesta na lestvici je brez strokovne interpretacije, kakovostne in kritične presoje zelo nekorektno.

Lep pozdrav,

Nataša Jazbinšek Seršen
Vodja oddelka

